

КАФЕДРА ОПЕРНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА МУЗИЧНОЇ РЕЖИСУРИ

Педагогічна практика

Освітній ступінь

Бакалавр

Курс	4
Семестр	8

Спеціальність

026 Сценічне мистецтво

Освітньо-професійна програма

«Музична режисура»

Статус

Обов'язкова

ECTS	1, 5
Годин	45
Практичні заняття	18
Самостійна робота	27

Форма контролю

Залік

Інформація про викладачів

ПІБ	Шутько Сергій Миколайович, в. о. професора кафедри оперної підготовки та музичної режисури, заслужений діяч мистецтв України, доцент
Профіль викладача	https://orcid.org/0000-0003-3663-1261
e-mail	dachnik.ponevole@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна практика» є процес формування індивідуальної педагогічної майстерності в роботі з виконавцями при втіленні оперних творів у музичному театрі, у викладанні фахових дисциплін в середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах.

Мета: формування педагогічних навичок та професійних компетенцій у контексті режисерсько-репетиторської діяльності в музичному театрі, у викладанні фахових дисциплін в середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах.

Завдання:

- усвідомлення специфіки репетиторської роботи режисера в музичному театрі, його ролі у загально-творчому процесі;
- закріплення педагогічних репетиторських навичок зі сценічного втілення художніх образів музично-театральних творів в умовах Оперної студії як навчальної моделі майбутньої виробничої інституції;
- ознайомлення зі специфікою викладання фахових дисциплін педагогом-режисером у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах;
- закріплення педагогічних навичок у викладанні фахових дисциплін в умовах середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- специфіку репетиторської роботи режисера в музичному театрі, його роль у загально-творчому процесі;
- педагогічні прийоми, методи, засоби в роботі з виконавцями зі сценічного втілення художніх образів музично-театральних творів в умовах Оперної студії;
- специфіку викладання фахових дисциплін педагогом-режисером у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах;
- педагогічні прийоми, методи, засоби в роботі з учнями при викладанні фахових дисциплін в умовах середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладів.

вміти:

- проводити режисерсько-педагогічну та репетиторську роботу в музичному театрі відповідно до окреслених керівником практики завдань;
- підбирати педагогічні прийоми, методи, засоби, враховуючи індивідуальність виконавців при створенні художніх образів музично-театральних творів в умовах Оперної студії;
- складати плани, програми з фахових дисциплін у контексті специфіки навчального процесу середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах;
- органічно поєднувати колективні та індивідуальні педагогічні прийоми, методи, засоби в роботі з учнями при викладанні фахових дисциплін в умовах середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладів;

володіти професійними компетенціями:

- здатністю організації та проведення режисерсько-педагогічної та репетиторської діяльності в музичному театрі відповідно до окреслених рольових завдань виконавців;
- здатністю застосовувати педагогічні прийоми, методи, засоби, враховуючи індивідуальні психолого-фізіологічні особливості виконавців при створенні художніх образів музично-театральних творів;
- здатністю організовувати та проводити навчальний процес з фахових дисциплін у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах;
- здатністю синтезування на міждисциплінарному рівні педагогічних прийомів, методів, засобів, використовуючи новітні освітньо-педагогічні технології в роботі з учнями при викладанні фахових дисциплін в умовах середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладів.

Програмні результати навчання:

- здатність випускника до асистентської режисерсько-педагогічної та репетиторської роботи над поточним репертуаром музичного театру;
- спроможність випускника до викладання фахових дисциплін у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах.

Перелік тем

- Тема 1. Педагог-режисер у музичному театрі, його функції та завдання в загально-творчому процесі
 - Тема 2. Організація та проведення режисерсько-педагогічної та репетиторської діяльності в музичному театрі
 - Тема 3. Педагог-режисер у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах, його функції та завдання
 - Тема 4. Особливості педагогічно-режисерської діяльності у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах
- Індивідуальне науково-дослідне завдання. Пакет документів з проходження практики

Форми та технології навчання

Вербальні заняття: евристична бесіда, обговорення, пояснення, коментарі.

Наочно-аналітичні заняття: робота з літературою, відео-аудіо матеріалами, письмові завдання.

Мистецтвознавчі: історико-типологічний, історико-стильової реконструкції, жанровий, стилістичний, інтерпретаційний.

Дистанційне навчання: онлайн-бесіди, обговорення, консультації в Zoom та Skype.

Технології навчання: розвивальне навчання, колективного та групового способу навчання, модульного навчання, мотивації успіхів, проблемного навчання, ігрового моделювання, навчання як дослідження, інформаційно-комунікаційні технології.

Навчальні ресурси

Наявність спеціалізованих аудиторій для практичних занять, сцени Великого та Малого залів з технічним оснащенням, технічних служб: костюмованого цеху для асистентської педагогічно-репетиторської роботи над поточним репертуаром Оперної студії; спеціалізованих приміщень для проведення фахових занять в середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах.

Наявність художнього фонду з відео-аудіо записами театральних вистав у постановці знакових постатей світового музичного театру; занять з методики викладання фахових дисциплін українських та зарубіжних педагогів-репетиторів, викладачів фахових дисциплін.

Наявність фонду спеціалізованої літератури з фаху та нотних матеріалів для педагогічно-репетиторської роботи над поточним репертуаром Оперної студії, для викладання фахових дисциплін в середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах.

Основні та додаткові матеріали до навчальної дисципліни надсилаються персонально електронною поштою Viber, Messenger, Telegram.

Методи контролю

Поточний (міжсесійний) контроль:

- *вербальний:* співбесіда, обговорення;
- *аналітичний:* текстовий аналіз самостійної роботи;
- *практичний:* педагогічно-репетиторська робота зі створення художнього образу у виставі; проведення уроку з фахових дисциплін.

Підсумковий контроль:

- *вербальний:* захист пакету документів з «Педагогічної практики»;
- *практичний:* асистування у виставі, здача уроку в середньому або позашкільному навчальному закладі.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Ознайомлення зі специфікою роботи педагога-режисера в музичному театрі під час проходження практики в Оперній студії	15
2.	Проведення асистентської режисерсько-педагогічної та репетиторської діяльності в Оперній студії	25
3.	Ознайомлення з педагогічно-режисерською діяльністю у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах	15
4.	Проведення занять з фахових дисциплін у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах	25
5.	Змістовне наповнення пакету документів з проходження практики відповідно до виконання окреслених завдань	20
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

90–100–А– відмінно вичерпна і розгорнута відповідь на обґрунтування пакету документів з практики з аналізом сучасних літературних джерел, посиланням на інноваційні технології, досвід провідних вітчизняних і зарубіжних митців. Демонстрація високого рівня виконання практичних завдань з педагогічно-репетиторської роботи асистента-режисера у музичному театрі, з викладання фахових дисциплін у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах

82–89–В– добре ґрунтовна відповідь на обґрунтування пакету документів з практики з аналізом літературних джерел, творчого доробку провідних митців.

Демонстрація якісного рівня виконання практичних завдань з педагогічно-репетиторської роботи асистента-режисера у музичному театрі, з викладання фахових дисциплін у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах

74–81–С– добре повна відповідь на обґрунтування пакету документів з практики з посиланням на літературні джерела, творчий доробок провідних митців. Демонстрація достатнього рівня виконання практичних завдань з педагогічно-репетиторської роботи асистента-режисера у музичному театрі, з викладання фахових дисциплін у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах

64–73–D– задовільно відповідь на обґрунтування пакету документів з практики в необхідному обсязі без посилань на літературні джерела, творчий доробок митців, окремі неточності, їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація посереднього рівня виконання практичних завдань з педагогічно-репетиторської роботи асистента-режисера у музичному театрі, з викладання фахових дисциплін у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах

60–63–Е– задовільно відповідь на обґрунтування пакету документів з практики в мінімально допустимому обсязі, значні неточності, їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація граничного рівня виконання практичних завдань з педагогічно-репетиторської роботи асистента-режисера у музичному театрі, з викладання фахових дисциплін у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах

35–59–FХ– незадовільно (з можливістю повторного складання) відповідь на обґрунтування пакету документів з практики в недостатньому обсязі, грубі помилки, неспроможність їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація низького рівня виконання практичних завдань з педагогічно-репетиторської роботи асистента-режисера у музичному театрі, з викладання фахових дисциплін у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах

0–34–F– незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) відповідь на обґрунтування пакету документів з практики на рівні елементарного розпізнання, неможливість відтворення навчального матеріалу на репродуктивному рівні. Неспроможність виконання практичних завдань з педагогічно-репетиторської роботи асистента-режисера у музичному театрі, з викладання фахових дисциплін у середніх та позашкільних мистецьких навчальних закладах

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для певної категорії студентів з особливими освітніми потребами.

Позааудиторні заняття

Передбачається участь студентів у міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, концертних програмах, благодійних театральних акціях; участь у майстер-класах, стажування у музичних школах/академіях; активна участь у міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, круглих столах; відвідування культурно-мистецьких заходів, театрів, мистецьких експозицій, виставок тощо.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Наказ України від 25.12.2009. № 210. Про затвердження правил охорони праці для працівників театрів і концертних залів. / Державний комітет України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду.
2. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г.М.Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
3. Покровский Б. Введение в оперную режиссуру: Учеб. пособие / Б. А. Покровский. – М.: ГИТИС, 2009: 88 с.
4. Покровский Б. Что, для чего и как? / Б. А. Покровский. – М.: СЛОВО/SLOVO, 2002. – 312 с. ок. 400 ил.

5. Покровский Б. А. Путешествие в страну ОПЕРА / Б. А. Покровский. – М.: Современник, 2000. – 238 с.
6. Ротбаум Л. Д. Опера и ее сценическое воплощение. Записки режиссера / Л. Ротбаум. – М.: Сов. композитор, 1980. – 262 с.
7. Станішевський Ю. О. Режисура в сучасному українському музичному театрі. Монографія / Ю. О. Станішевський. – К.: Наукова думка, 1982.
8. Черкашина-Губаренко М.Р. Європейський оперний театр нового тисячоліття: шляхи оновлення / М. Р. Черкашина-Губаренко // Часопис НМАУ ім. П. І. Чайковського: Наук. журнал. – 2008. – № 1. – С. 118–125.

Допоміжна

16. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання/ І.Д. Бех. – К., 1998. – 204 с.
17. Богданова І.М. Модульний підхід до професійно-педагогічної підготовки вчителя: Моногр./ І.М.Богданова. – Одеса: Маяк, 1998.
18. Бондар В.І. Модульно-рейтингова технологія навчальної дисципліни (на матеріалі дидактики): Навч.посібник/ В.І. Бондар. – К.: НПУ ім. М.Драгоманова,1999. – 49 с.
20. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навч.посібник/ І.М.Дичківська. – К.: Академвидав,2004. – 352 с.
26. Сучасні педагогічні технології: Навч.посібник/ А.С.Нісімчук, О.С.Падалка, О.Т. Шпак– К.: Книга пам'яті України, 2000. – 368 с.
27. Тарасевич Н.М. Стратегія поведінки вчителя у складних педагогічних ситуаціях: Спецкурс: Тексти лекцій/ Н.М.Тарасевич. – Полтава: ІОЦ ПДПУ, 2005.
28. Фельзенштейн В. О музыкальном театре / В. Фельзенштейн. М.: Радуга, 1984.– 407 с.
29. Шапран О.І. Система інноваційної підготовки майбутнього вчителя в умовах навчально-науково-педагогічних комплексів/ О.І.Шапран. – Пр.-Хм.: С.В.Карпук,2007. – 370 с.
30. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи України. Історія. Теорія/ А.М.Алексюк. – К.: Либідь,1998. – 560 с.
31. Фібула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч.посібник. – К.: Академвидав, 2006. – 352 с.

14. Інформаційні ресурси

Інформаційні ресурси з історії опери, театрального виконавства, новини сучасного театрального світу

1. <http://www.operanews.com/>
Відео, аудіо, ілюстративні матеріали, електронні бібліографічні ресурси
2. <http://intoclassics.net/>
3. <http://rutracker.org/>
Публікації сучасних українських музикознавців, театрознавців, критиків та ін.